

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-206 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM FELSEFESİNE GİRİŞ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	1/8

Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu (Z) / Seçmeli (S)	Yıl	Yarı Yıl	Anabilim Dalı
İLA361	İslam Felsefesine Giriş	Z	2025-2026	GÜZ	İslam Felsefesi
Haftalık Ders Saati, Kredi, AKTS		Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
		2	0	2	3

GENEL BİLGİLER

Dersin Amacı

İslam Felsefesini ve onun temel kavram ve düşüncelerini tanıtmak suretiyle öğrencileri bu kültürün felsefi yapısını kavrayabilecek bir düzeye erdirmek. İslam felsefesinde ileri sürülen görüş ve teorilerin felsefi bir sorun olarak kavranmasını sağlamak.

Dersin İçeriği

İslam Felsefesinin Tanımı, Mahiyeti, Temel Kavramları, İslam'da Felsefi Düşüncenin Kaynakları, Tercüme Faaliyetleri ve Felsefi Ekoller ve Temel Felsefi Problemler.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

- 1) Yıldız, Mustafa. Endülüs'te Felsefe, Din ve Siyaset İlişkisi, İstanbul: Ötüken, 2016.
- 2) Şahin, Hasan. İslam Felsefesi Tarihi Dersleri, Ankara, 2000.
- 3) Adamson, Peter – Taylor, Richard C., İslam Felsefesine Giriş, Çev: Cüneyt Kaya, İstanbul: Küre Yay., 2005.
- 4) Kaya, M. Cüneyt (ed.) İslam Felsefesi Tarih ve Problemler, İstanbul: İsam, 2014.
- 5) Bayraktar, Mehmet. İslam Felsefesine Giriş", Ankara: Beyaz Kule, 2008.
- 6) Fahri, Macit. İslam Felsefesi Tarihi, çev: Kasım Turhan, İstanbul: Birleşik, 2000.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-206 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM FELSEFESİNE GİRİŞ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	2/8

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Derse hazırlıklı gelmesi önerilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı / Yardımcıları

Ders Yürütücüsü: Prof. Dr. Mustafa YILDIZ

Dersin Verilişi

Dersler yüz yüze eğitim formatında işlenmektedir.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-206 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM FELSEFESİNE GİRİŞ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	3/8

Hafta	Konu
1. Hafta	İslam Felsefesi dersinin amacı, muhtevası, metodu ve kaynakları.
2. Hafta	Temel Kavramlar I: Felsefe-İslam Felsefesi, Hikmet, Filozof.
3. Hafta	Temel Kavramlar II: Akıl, Vahiy, Din.
4. Hafta	İslam felsefesinin konusu, mahiyeti ve diğer disiplinlerle ilişkisi.
5. Hafta	İslam Felsefesi ve Özgünlük Meselesi
6. Hafta	İslam felsefesinin iç ve dış kaynakları.
7. Hafta	Felsefenin İslam dünyasına girişi: Çeviri faaliyetleri ve Antik Helenistik Birikimin İntikali.
Ara Sınav	
8. Hafta	İslâm Felsefesinin Konuları/Problemleri ve Bazı Önemli Kavramları: Varlık, Bilgi, Değer, Cevher, Araz, Hudus, Oluş, Nefs.
9. Hafta	İslâm Felsefesinin Konuları/Problemleri ve Bazı Önemli Kavramları: Varlık, Bilgi, Değer, Cevher, Araz, Hudus, Oluş, Nefs.
10. Hafta	İslam Felsefe Tarihinde Başlıca Ekoller: Tabiatçılar ve Maddeciler.
11. Hafta	İslam Felsefe Tarihinde Başlıca Ekoller: Batıniler ve İhvan-ı Safa.
12. Hafta	İslam Felsefe Tarihinde Başlıca Ekoller: Meşşaiyye, Rivakiyye ve İşrakiyye.
13. Hafta	İslam Felsefe Tarihinde Başlıca Ekoller: Meşşaiyye, Rivakiyye ve İşrakiyye.
14. Hafta	Klasik Dönem İslâm Filozoflarına Genel Bir Bakış: Kindî
Final Sınavı + Bütünleme Sınavı	

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-206 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM FELSEFESİNE GİRİŞ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	4/8

DEĞERLENDİRME		
Etkinlik	Adet	Ağırlık (%)
Vize	1	40
Final	1	60
Diğer (Ödev, Sunum, Sözlü, Derse Katılım, Grup Çalışması, vb.)	-	-
Toplam		%100

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ)	
ÖÇ 1	İslam felsefesinin mahiyetini, kavramlarını, tarihini, kaynaklarını, yöntemini, temsilcilerini tanıır.
ÖÇ 2	İslam felsefesinde Platoncu, Aristotelesçi ve Yeni Platoncu etkileri ve dönüşümleri tetkik eder.
ÖÇ 3	İslam kültürünün klasik felsefi literatürü ve İslam filozofların felsefe ve diğer sahalardaki çalışmaları hakkında değerlendirme yapabilir.
ÖÇ 4	Felsefe ile Kelam ve Tasavvuf gibi diğer disiplinleri mukayese eder.
ÖÇ 5	İslam Felsefe tarihindeki başlıca düşünce ekollerini ve temsilcilerini özetler.
ÖÇ 6	İslam felsefesinin sistemli bir yapıya nasıl kavuştuğunu; mantık, fizik, metafizik ve siyaset boyutlarının teşekkül sürecini analiz edebilir.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-206 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM FELSEFESİNE GİRİŞ DERSİ DERS İZLENCE FORMU										Doküman No:	ARÜ.FR.004
											İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
											Revizyon Tarihi:	10.12.2025
											Revizyon No:	1
											Sayfa:	5/8

	PÖ Ç 1	PÖ Ç 2	PÖ Ç 3	PÖ Ç 4	PÖ Ç 5	PÖ Ç 6	PÖ Ç 7	PÖ Ç 8	PÖ Ç 9	PÖ Ç 10	PÖ Ç 11	PÖ Ç 12	PÖ Ç 13	PÖ Ç 14	PÖ Ç 15
ÖÇ 1	5	4	5	3	5	5	5	3	3	3	4	5	5	5	4
ÖÇ 2	5	4	5	3	5	5	5	3	3	3	4	5	5	5	4
ÖÇ 3	5	4	5	3	5	5	5	3	3	3	4	5	5	5	4
ÖÇ 4	5	4	5	3	5	5	5	3	3	3	4	5	5	5	4
ÖÇ 5	5	4	5	3	5	5	5	3	3	3	4	5	5	5	4
ÖÇ 6	5	4	5	3	5	5	5	3	3	3	4	5	5	5	4
0 - Katkı Yok			1 - ÇokDüşükDüze yeKatkı			2 - DüşükDüzeyde Katkı			3 - Orta DüzeydeKatkı			4 - Yüksek DüzeydeKatkı			5 - Çok Yüksek DüzeydeKatkı

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-206 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM FELSEFESİNE GİRİŞ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	6/8

DERS-PROGRAM EĞİTİM AMACI (PEA) İLİŞKİSİ

PEA 1. İlahiyat alanında lisans ve lisansüstü eğitiminin niteliğini geliştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 2. Bilimsel bilgi üretmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 3. Fakültemizin iç ve dış paydaş memnuniyetini artırmak.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 4. Sosyal sorumluluk projeleriyle toplumun bilgi düzeyine katkı sağlamak.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 5. İhtiyaç ve talebe göre başta Diyanet İşleri Başkanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere tüm kamusal veya özel kurum ve kuruluşlarla ilişkileri geliştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 6. Çeşitli ulusal ve uluslararası akademik etkinlikler yoluyla bireysel, toplumsal ve evrensel insani değerlere katkı sunmak.	Evet ☒ Hayır ☐

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-206 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM FELSEFESİNE GİRİŞ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	7/8
DERS-PROGRAM ÖĞRENİM ÇIKTISI (PÖÇ) İLİŞKİSİ			
PÖÇ 1. İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hâkimdir.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 2. Alanıyla ilgili öğretim programları, öğretim strateji, yöntem ve teknikleri ile ölçme ve değerlendirme bilgisine sahiptir.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 3. Alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 4. İlahiyat alanı için uygun araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanır.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 5. Klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözme becerisine sahiptir; bu amaçla uygun analiz, sentez ve modelleme yöntemlerini seçer ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirir.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 6. Türkçe ve en az bir yabancı dilde sözlü/yazılı etkin iletişim/hitabet kurma ve anlatım becerisine sahiptir.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 7. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme, yorum ve analiz yapar.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 8. Kendini motive edebilme, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojideki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, kendini sürekli yenileme becerisi ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 9. Bireysel inisiyatif alarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 10. Sorumluluğu altındakilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 11. Uzmanlık bilgisini, toplumsal sorumluluk bilinciyle bilimsel ve ahlaki değerlere uygun olarak kullanır.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 12. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel ve toplumsal boyutlardaki (güvenlik, sağlık, iktisat, çevre, vb.) etkileri ve hukuksal sonuçları konusunda farkındalık sahibidir.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 13. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 14. Bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.		Evet ☒ Hayır ☐	
PÖÇ 15. Edindiği ilahiyat bilgisinin gerekleri doğrultusunda davranır, tutum ve davranışlarıyla topluma örnek olur.		Evet ☒ Hayır ☐	

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-206 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM FELSEFESİNE GİRİŞ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	8/8

DERS-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜT (PÖÖ) İLİŞKİSİ

PÖÖ 1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ 2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ 3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ 4. Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ 5. Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 6. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 7. Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 8. Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 9. Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 10. Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 11. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 12. Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 13. Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 14. İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐